

Članak 60.

(Usluga kantonalnih propisa)

Do dana početka primjene ovoga zakona kantoni su dužni uskladiti svoje propise s ovim zakonom.

Članak 61.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a počet će se primjenjivati nakon 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona, osim čl. 48. i 49. ovoga zakona.

Predsjedateljica
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Lidija Bradara, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamenta Federacije BiH
Edin Mušić, v. r.

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ХРАНИТЕЉСТВУ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Проглашава се Закон о хранитељству у Федерацији Босне и Херцеговине, који је усвојио Парламент Федерације Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома од 15.02.2017. године и на сједници Дома народа од 09.02.2017. године.

Број 01-02-147-01/17

10. марта 2017. године
СарајевоПредсједник
Маринко Чавара, с. р.**ЗАКОН
О ХРАНИТЕЉСТВУ У ФЕДЕРАЦИЈИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****ДИО ПРВИ
ПОГЛАВЉЕ I – УВОДНЕ НАПОМЕНЕ**

Члан 1.

(Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређују се: принципи хранитељства, појам и врсте хранитељства, услови за обављање хранитељства, врсте и број храњеника, подобност за обављање хранитељства, уговор о хранитељству, хранитељска накнада и накнада за издржавање храњеника, обавезе, одговорности и права хранитеља и центра за социјални рад (у даљем тексту: центар), права и обавезе храњеника, оспособљавање и едукација, регистар и евидентирање података, управни надзор, те друга питања из области хранитељства.
- (2) Ђеци и одраслим лицима која су привремено или трајно без родитељског, односно породичног стања, омогућиће се заштита у породичном окружењу.
- (3) Изрази који се користе у овом закону, а који имају родно значење, без обзира на то да ли су коришћени у мушким или женском роду, обухватају на једнак начин мушки и женски род.

Члан 2.

(Значење појединачних израза)

У смислу овог закона појединачни изрази имају следећа значења:

- a) хранитељ је представник хранитељске породице или самац који има склопљен уговор о хранитељству и пружа услуге заштите храњенику у складу с овим законом;

- б) хранитељска накнада је накнада хранитељу за његов рад, пружену заштиту и уложен труд у забрињавању храњеника на смјештају у складу с решењем центра о признавању права на смјештај у хранитељску породицу и индивидуалним планом заштите храњеника;
- в) хранитељска породица је породица коју чине хранитељ, његов брачни или ванбрачни партнер и други сродници с којима хранитељ живи у заједничком домаћинству;
- г) хранитељство је облик заштите ван властите породице којим се дјетету или одраслом лицу обезбеђује одговарајући породични смјештај и заштита у хранитељској породици;
- д) храњеник је дијете, млађе пунолетно лице до завршетка редовног школовања и најдуже годину дана након завршетка редовног школовања ако се не може запослiti, а најдуже до 26. године и одрасло лице које је остварило право на услуге заштите ван властите породице и смјештено је у хранитељску породицу на основу решења центра о признавању права на смјештај у хранитељску породицу;
- е) индивидуални план заштите храњеника (у даљем тексту: индивидуални план) је документ којег израђују стручни радници центра у сарадњи са храњеником, члановима његове породице, старатељем или заступником, а који садржи планиране циљеве, активности, рокове и носиоце извршења активности којима се остварује сврха смјештаја у хранитељску породицу, те начин праћења и преиспитивања индивидуалног плана;
- ж) накнада за издржавање храњеника је накнада којом се подмирују трошкови смјештаја и друге потребе храњеника;
- з) потенцијални хранитељ је лице за које је центар утвrdio да испуњава услове за бављење хранитељством и нема склопљен уговор о хранитељству у складу с овим законом;
- и) уговор о хранитељству је уговор о међусобним правима и обавезама који склапају центар и потенцијални хранитељ, односно хранитељ, а након доношења решења центра о признавању права на смјештај у хранитељску породицу;
- ј) водитељ индивидуалног плана је стручни радник центра који планира и предлаже одговарајуће поступање и пружа стручну помоћ хранитељу, те непосредно прати храњеника у хранитељској породици.

**ДИО ДРУГИ
ПОГЛАВЉЕ II – ПРИНЦИПИ ХРАНИТЕЉСТВА**

Члан 3.

(Принципи хранитељства)

Хранитељство се спроводи у складу с основним принципима социјалне заштите и принципима породичног окружења, одрживости социјалних веза, укључености храњеника и најбољег интереса храњеника, те поштивања равноправности полова.

Члан 4.

(Принцип породичног окружења)

- (1) Храњеник остварује основну и специфичну заштиту и помоћ у хранитељској породици која је њему подстицајно и позитивно породично окружење.

- (2) Смјештајем храњеника у хранитељску породицу храњеник постаје равноправни члан хранитељске породице.

Члан 5.

(Принцип одрживости социјалних веза)

Храњеник се упућује на смјештај у хранитељску породицу у његовој локалној заједници ради одрживости породичних и других социјалних веза и очувања постигнутог нивоа његове социјалне укључености, осим ако то није у његовом интересу или на том подручју нема хранитељске породице.

Члан 6.

(Принцип укључености)

Храњеник има активну улогу у задовољавању својих потреба у планирању и реализацији активности за побољшање свог положаја, а потребне услуге му обезбеђују међусобно повезани и координисани пружаоци услуга у јединици локалне самоуправе.

Члан 7.

(Принцип најбољег интереса)

При утврђивању потребе и околности за смјештај храњеника у хранитељску породицу води се рачуна о потребама храњеника, односно циљевима његовог индивидуалног плана.

ПОГЛАВЉЕ III – ВРСТЕ ХРАНИТЕЉСТВА

Члан 8.

(Хранитељство према потребама храњеника)

Хранитељство према потребама храњеника може бити:

- а) традиционално хранитељство,
- б) специјализовано хранитељство,
- ц) хитно хранитељство и
- д) повремено хранитељство.

Члан 9.

(Традиционално хранитељство)

Традиционално хранитељство је хранитељство којим се пружају услуге заштите:

- а) дјетету и млађем пунолетном лицу без одговорајућег родитељског старања чији психофизички развој и ниво функционисања не одступају значајније од развоја и одрастања дјетета исте животне доби, а за које је процијењено да је примјена хранитељства у његовом најбољем интересу,
- б) дјетету чији је развој ометен породичним приликама,
- ц) одраслом лицу за задовољавање свакодневних животних потреба повезаних уз његову животну доб или здравствено стање и
- д) самохраном родитељу с дјететом доби до годину дана старости уколико нема средстава за издржавање или којем је усљед неријешеног стамбеног питања или поремећених породичних односа потребан привремени смјештај у хранитељској породици.

Члан 10.

(Специјализовано хранитељство)

- (1) Специјализовано хранитељство је хранитељство којим се храњенику пружају специјализоване услуге заштите задовољавањем његових основних и додатних животних потреба повезаних уз његов психофизички развој и ниво функционисања који одступају значајније од одрастања и развоја лица исте животне доби, или уз веће проблеме у понашању, теже здравствено стање или инвалидитет, а храњенику потребну заштиту пружа

специјализовани хранитељ који има посебна знања и вјештине, те чланови његове породице.

- (2) Специјализовани хранитељ пружа услуге заштите из става (1) овог члана сљедећим категоријама дјете:

- а) дјетету с инвалидитетом,
- б) васпитно занемареном дјетету,
- ц) дјетету у сукобу са законом,
- д) дјетету жртви породичног и другог насиља,
- е) дјетету жртви трговине људима,
- ф) дјетету жртви злоупотребе психоактивних супстанци и других облика зависности,
- г) дјетету с друштвено негативним понашањем,
- х) дјетету којем је због посебних околности потребан одговарајући облик социјалне заштите и
- и) малолетној трудници, малолетном родитељу или малолетним родитељима с дјететом ако се на тај начин оснажује њихово родитељство и ако немају породичну подршку.

- (3) Специјализовани хранитељ пружа услуге заштите из става (1) овог члана сљедећим одраслим категоријама храњеника:

- а) лицу са инвалидитетом,
- б) лицу са друштвено негативним понашањем,
- ц) лицу у сукобу са законом,
- д) жртви породичног и другог насиља,
- е) жртви трговине људима,
- ф) жртви злоупотребе психоактивних супстанци и других облика зависности, за које је процијењено да је њихов смјештај у специјализовану хранитељску породицу у њиховом најбољем интересу.

Члан 11.

(Хитно хранитељство)

- (1) Хитно хранитељство је хранитељство којим се храњенику ради његове сигурности, заштите или других животних потреба мора хитно обезбиједити привремени смјештај у хранитељску породицу до престанка ризичне, односно неповољне ситуације и стварања услова за његов повратак у властиту породицу или до обезбеђења других облика заштите.

- (2) Хитност из става (1) овог члана подразумијева ситуације у којима је дјетету потребно хитно забрињавање:

- а) када је дјетет напуштен од родитеља,
- б) када га родитељи грубо или у већој мјери занемарују или злостављају,
- ц) када су родитељи спријечени бринути о дјетету због тешке болести или смрти,
- д) у другим ситуацијама када је дјетет потребно хитно збринути.

- (3) Хитност из става (1) овог члана подразумијева ситуације у којима је одраслом лицу потребно хитно забрињавање:

- а) јер је старо, немоћно, напуштено, а зависно од помоћи и његе другог лица,
- б) због елементарне непогоде усљед које је остало без властитог дома,
- ц) јер је жртва насиља,
- д) у случају када умре родитељ који се старао о лицу с инвалидитетом, а о њему се нема ко наставити старати,
- е) јер је на други начин угрожен његов животни интерес.

- (4) Хитно хранитељство може трајати најдуже мјесец дана у непрекидном трајању, а може га обављати хранитељ који обавља традиционално и

специјализовано хранитељство, као несрднички или срднички хранитељ у складу са овим законом.

Члан 12.

(Повремено хранитељство)

- (1) Повремено хранитељство је хранитељство којим се дјетету или одраслом лицу пружа услуга заштите на привременом смјештају током припреме за стални смјештај у ту хранитељску породицу или за дјете или одрасло лице које је на дужем смјештају у установи социјалне заштите ради његовог прилагођавања на породични начин живота, односно припреме за самосталан живот.
- (2) Повремено хранитељство је и хранитељство за дјете са развојним или здравственим тешкоћама, за дјете чија породица има различите тешкоће у функционисању или за одрасло лице с инвалидитетом, које живи у властитој или хранитељској породици па се упућују на смјештај у другу хранитељску породицу на краће вријeme (викенд, празнике или током дана) ради очувања капацитета властите или хранитељске породице и спречавања неповољних ситуација које би могле привремено угрозити функционисање породице и добробит дјетeta, односно одраслог лица.
- (3) Осим у изузетним ситуацијама, повремено хранитељство може трајати најдуже до три мјесеца у непрекидном трајању, а може га обављати хранитељ који обавља традиционално или специјализовано хранитељство, као несрднички или срднички хранитељ у складу са овим законом.

Члан 13.

(Хранитељство према статусу)

Хранитељство према статусу може бити:

- a) несрдничко хранитељство и
- b) срдничко хранитељство.

Члан 14.

(Несрдничко хранитељство)

Несрдничко хранитељство је хранитељство које обавља хранитељ који није у крвном или тазбинском сродству с храњеником, а може бити традиционално, специјализовано, хитно и повремено хранитељство.

Члан 15.

(Срдничко хранитељство)

- (1) Срдничко хранитељство је хранитељство које обавља хранитељ који је у крвном, односно тазбинском сродству с храњеником када је такав облик заштите у његовом најбољем интересу.
- (2) Срдник у правој и срдник до четвртог степена крвног сродства побочно линије и његови брачни или ванбрачни партнери може обављати срдничко хранитељство.
- (3) Изузетно, срднички хранитељ може бити и други срдник храњеника уколико стручни тим центра процијени да је то у најбољем интересу храњеника.
- (4) Срднички хранитељ може обављати све врсте хранитељства утврђене овим законом у складу с процијеном стручног тима центра и прописаним условима.

Члан 16.

(Брига о храњенику у његовом стамбеном простору)

Хранитељ се брине о храњенику у свом стамбеном простору, а изузетно у стамбеном простору храњеника када је то у најбољем интересу храњеника.

ПОГЛАВЉЕ IV – УСЛОВИ ЗА ОБАВЉЕЊЕ ХРАНИТЕЉСТВА

Члан 17.

(Услови које морају испуњавати хранитељ и хранитељска породица)

- (1) Лице које жели бити хранитељ мора:
  - a) бити држављанин Босне и Херцеговине,
  - b) бити пунолетно,
  - c) имати пребивалиште у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација),
  - d) имати пословну способност,
  - e) имати здравствену способност,
  - f) имати завршено најмање средњошколско образовање,
  - g) имати доказ да чланови хранитељске породице немају неизмиренih пореских обавеза,
  - h) имати компетенције за заштиту, чување, његу, васпитање и задовољавање других потреба према стручној процијени центра и
  - i) имати стамбене и материјалне услове за обављање хранитељства које ће прописати федерални министар рада и социјалне политike (у даљем тексту: федерални министар).
- (2) Изузетно од става (1) тачка a) овог члана, хранитељ може бити и странци држављанин са сталним боравком у Федерацији који испуњава услове прописане овим законом, ако стручни тим центра процијени да је то у најбољем интересу храњеника.
- (3) Изузетно, хранитељ може бити и лице које има нижи степен образовања од прогписаног ставом (1) тачком f) овога члана, ако стручни тим центра процијени да је то у најбољем интересу храњеника.
- (4) У случају из става (2) овог члана центар је дужан прибавити сагласност Федералног министарства рада и социјалне политike (у даљем тексту: Министарство).
- (5) Хранитељ и чланови хранитељске породице морају остваривати мјесечне приходе за издржавање по члану домаћинства у износу од најмање 15% просјечне исплаћене нето плате у Федерацији према објављеном податку Федералног завода за статистику за претходну годину.
- (6) Изузетно од става (5) овог члана, хранитељ самац мора остваривати мјесечне приходе у износу од најмање 50% просјечне исплаћене нето плате у Федерацији према објављеном податку Федералног завода за статистику за претходну годину.
- (7) У погледу испуњавања услова из ст. (5) и (6) овог члана у обзир се узимају мјесечни приходи остварени у посљедња три мјесеца.
- (8) Срднички хранитељ, односно чланови срдничке хранитељске породице не морају испунити услове из ст. (5) и (6) овог члана уколико центар процијени да је то у најбољем интересу храњеника.

Члан 18.

(Сметње за обављање хранитељства)

- (1) Хранитељство не може обављати породица:

- a) у којој су поремећени породични односи,
- b) у којој је хранитељу или другом члану хранитељске породице изречена мјера породично-правне заштите у погледу личних права дјетeta,
- c) у којој су интереси хранитеља или другог члана хранитељске породице у супротности с интересима храњеника,

- д) у којој хранитељ или члан хранитељске породице има закључен уговор о доживотном издржавању с храњеником,
  - е) у којој хранитељ или други члан хранитељске породице испољава друштвено неприхватљиво понашање у смислу важећег закона из области социјалне заштите,
  - ф) у којој би због болести хранитеља или члана хранитељске породице могло бити угрожено здравље или други интереси храњеника,
  - г) у којој се против хранитеља или другог члана хранитељске породице води кривични поступак, односно у којој је хранитељу или другом члану хранитељске породице правоснажном судском пресудом изречена казна затвора, новчана казна или одређена условна осуда за кривично дјело прописано Кривичним законом Федерације Босне и Херцеговине или Кривичним законом Босне и Херцеговине, или је изречена нека од заштитних мјера према учиниоцу насиља у породici, које су прописане Законом о заштити од насиља у породici Федерације Босне и Херцеговине,
  - х) у којој хранитељ има више од двоје дјеце млађе од 15 година, осим ако се ради о сродничкој хранитељској породici.
- (2) Центар по службеној дужности прикупља доказе из става (1) тачка г) овог члана за хранитеља и чланове хранитељске породице.

Члан 19.

(Старосна разлика између хранитеља и храњеника)

- (1) Старосна разлика између хранитеља и храњеника дјетeta не може бити мања од 25 и већа од 50 година живота.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, старосна разлика између хранитеља и храњеника дјетeta може бити мања од 25 и већа од 50 година живота, ако је то у најбољем интересу дјетeta што процјењује стручни тим центра.
- (3) Хранитељ не може бити лице млађe од 25 и старијe од 65 година живота, осим код сродничког хранитељства или уколико је то у најбољем интересу храњenika.

ПОГЛАВЉЕ V - ВРСТЕ И БРОЈ ХРАЊЕНИКА

Члан 20.

(Врсте храњеника у једној хранитељској породici)

- (1) Хранитељска породица у правилу се стара о истој групи храњеника, посебно о дјеци, а посебно о одраслим лицима, осим када постоји потреба за заједничким стaraњem о родитељу с дјететом, браћи и сестрама, малолетњем родитељу или брачним, односно ванбрачним партнерима.
- (2) Хранитељска породица која се стара о дјеци може се истовремено старати о дјеци без родитеља, дјеци коју родитељи занемарују или злоупотребљавају своје родитељске дужности, дјеци с проблемима у понашању, дјеци с инвалидитетом и дјеци жртвама породичног и другог насиља, уколико је то у најбољем интересу дјеце и ако испуњава за то потребне услове.
- (3) Хранитељска породица која се стара о одраслим лицима може се истовремено старати о одраслим лицима са различитом врстом инвалидитета.
- (4) Изузетно од става (1) овога члана, у случају када током смјештаја код храњеника настану такве промјене да више не припада истој врсти храњеника, хранитељска породица, уз процјену потреба храњеника и сагласност центра, може се и даље старати о

храњенику, ако то није супротно интересима других смјештених храњеника.

Члан 21.

- (Број дјеце храњеника у једној хранитељској породici)
- (1) У хранитељској породici може бити смјештено највише троје дјеце, с тим да укупан број дјеце која живе у хранитељској породici, рачунајући и дјецу хранитеља, не може бити већи од петеро.
  - (2) Изузетно од става (1) овог члана, у хранитељској породici може бити смјештено више од троје дјеце ако се ради о браћи и сестрама или о храњеницима хитног и повременог хранитељства или родитељу с дјететом доби до годинu дана старости.
  - (3) Ако се хранитељска породица стара о дјеци с инвалидитетом, само једно дјете може бити дјете с тежим тјелесним, интелектуалним, сензоричким, комуникацијским или вишеструким тешкоћама у развоју код којег је утврђен такав ниво функционисања који захтијева већu стручну помоћ.
  - (4) Хранитељ самац може се старати о највише двоје дјеце, односно о једном дјетету с тежим тјелесним, интелектуалним, сензоричким, комуникацијским или вишеструким тешкоћама у развоју код којег је утврђен такав ниво функционисања који захтијева већu стручну помоћ.
  - (5) Изузетно од става (4) овога члана, самац који је сроднички хранитељ може се старати о већem броју дјеце, ако је то у њиховом најбољем интересу и ако за то испуњава услове из члана 17. овог закона.

Члан 22.

- (Број одраслих храњеника у једној хранитељској породici)
- (1) У хранитељској породici могу бити смјештена највише три одрасла храњеника.
  - (2) Изузетно, у хранитељској породici може бити смјештено и више од три одрасла храњеника ако се ради о одраслом храњeniku кориснику хитног или повременог хранитељства, а породица испуњава услове из члана 17. овог закона.
  - (3) Хранитељ самац може имати на смјештају највише два одрасла храњеника, односно само једног одраслог храњеника с тежим инвалидитетом.
  - (4) Изузетно од става (3) овога члана, самац који је сроднички хранитељ може се старати о већem броју одраслих лица, ако испуњава услове из члана 17. овог закона и ако је то у њиховом најбољем интересу.

ПОГЛАВЉЕ VI - УТВРЂИВАЊЕ ПОДОБНОСТИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ХРАНИТЕЉСТВА

Одјељак А. Стручна процјена подобности за обављање хранитељства

Члан 23.

(Пријава за обављање хранитељства)

- (1) Свако лице које жели бити хранитељ подноси пријаву за обављање хранитељства центру према мјесту свог пребивалишта, односно боравишту на обрасцу пријаве за обављање хранитељства коју прописују федерални министар.
- (2) Уз пријаву из става (1) овога члана прилаже се писана сагласност чланова породице за обављање хранитељства и друга документација коју центар не може прибавити по службеној дужности.
- (3) У року 30 дана од дана пријема пријаве из става (1) овога члана, центар утврђује да ли подносилац пријаве из става (1) овог члана и чланови његове породице испуњавају услове из чл. 17. и 19. овог закона, те постоји ли нека од сметњи из члана 18. овог закона.

Члан 24.

(Стручна процјена)

- (1) На основу утврђеног чињеничног стања центар даје стручну процјену о испуњавању услова прописаних овим законом за подносиоца пријаве из става (1) члана 23. овог закона и за чланове његове породице.
- (2) Код давања стручне процјене из става (1) овога члана, центар на основу интервијуа и других одговарајућих метода разматра и процјесује мотиве лица и чланова његове породице за обављање хранитељства, односе у породici и њихов утицај на прихваћање храњеника у породицу као замјенску породицу, те њихове психофизичке способности, водећи рачуна о свим чињеницама које би могле утицати на задовољавање потреба и најбољи интерес храњеника.
- (3) Током поступка процјене центар утврђује и примјереност животних услова породице, а посебно простора и опреме намјењене храњенику у складу са прописом из члана 17. став (1) тачка и) овог закона.
- (4) Током поступка стручне процјене центар по потреби узима у обзир и потврде, мишљења или препоруке других институција, установа, невладиних организација и других тијела.

Члан 25.

(Поступак након извршене стручне процјене)

- (1) Након добијања позитивне стручне процјене из члана 24. став (1) овога закона, подносилац пријаве из члана 23. став (1) овог закона и његов брачни, односно ванбрачни партнери имају обавезу пробијајућу едукацију из члана 49. овог закона.
- (2) У року десет дана од дана извршене едукације из става (1) овог члана, едукатор доставља стручно мишљење о извршеној едукацији подносиоцу пријаве и његовом брачном, односно ванбрачном партнеру и мјесно надлежном центру.
- (3) У року осам дана од дана прибављања позитивног стручног мишљења едукатора из става (2) овог члана, центар подносиоцу пријаве из члана 23. став (1) овог закона издаје рјешење о испуњавању услова за обављање хранитељства.
- (4) Рјешење из става (3) овог члана обавезно садржи податке о врсти хранитељства и броју храњеника који могу бити збринuti.
- (5) Лицу из члана 23. став (1) овог закона које није добило позитивну стручну процјену из члана 24. став (1) овога закона или није добило позитивно стручно мишљење едукатора из става (2) овог члана, центар доноси рјешење о неиспуњавању услова за обављање хранитељства.
- (6) На рјешења из ст. (3) и (5) овог закона може се изјавити жалба кантоналном министарству надлежном за област социјалне заштите (у даљем тексту: кантонално министарство) у року осам дана од дана пријема рјешења.

Одјелак Б. Ревизија стручне процјене подобности за обављање хранитељства

Члан 26.

(Ревизија стручне процјене)

- (1) Ревизију стручне процјене врши надлежни центар најкасније једном у двије године од дана доношења рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства, односно од урађене претходне ревизије.
- (2) У случају промјене околности које би могле бити битне за обављање хранитељства, хранитељ, односно потенцијални хранитељ дужан је најкасније у року пет дана од настанка, односно сазнања за промјену

околности обавијестити надлежни центар који ће спровести поступак ревизије стручне процјене.

- (3) Ревизија из става (1) овог члана спроводи се на начин утврђен чланом 24. овог закона.
- (4) У складу с извршеним ревизијом стручне процјене центар по службеној дужности евидентира извршenu ревизију у регистар хранитеља.
- (5) У случају да се у току поступка ревизије стручне процјене утврди да је дошло до промјене услова за обављање хранитељства или до промјене околности везаних за податке о врсти хранитељства и броју храњеника који могу бити збринuti, центар издаје ново рјешење у складу са промијењеним околностима.
- (6) У зависности од рјешења из става (4) овог члана центар предузима и све друге потребне радње, а посебно у погледу донесеног рјешења о праву на смјештај и упућивању у хранитељску породицу, односно регистар хранитеља.

Одјелак Ц. Престанак испуњавања услова за обављање хранитељства

Члан 27.

(Престанак важења рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства)

- (1) Рјешење о испуњавању услова за обављање хранитељства престаје да важи по сили закона смрћу хранитеља.
- (2) Рјешење о испуњавању услова за обављање хранитељства престаје да важи и с даном правоснажности рјешења о неиспуњавању услова за обављање хранитељства.
- (3) Центар доноси рјешење о престанку важења рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства ако:
  - а) хранитељ поднесе захтјев за престанак обављања хранитељства,
  - б) хранитељ обавља хранитељство супротно интересима храњеника,
  - ц) потенцијални хранитељ или хранитељ без оправданих разлога не прими на смјештај храњеника којег му је упутио центар, иако се сагласио с његовим смјештајем,
  - д) престане потреба за смјештајем храњеника у сродничку хранитељску породицу, ако та породица обавља само сродничко хранитељство.
- (4) Центар може донијети привремено рјешење за обављање хранитељства одраслом члану хранитељске породице умрлог хранитеља из става (1) овог члана на његов захтјев којим се уређују његова права и обавезе за обављање хранитељства до коначног рјешавања по том захтјеву, а најдуже шест мјесеци.

Члан 28.

(Хранитељ који више не жeli да сe бavi хранитељством)

Уколико хранитељ не жeli више да сe бavi хранитељством, обавезан јe о томе обавијестити центар најкасније 60 дана прије датума када намјерава престати сe бaviti хранитељством како би заједно обезбиједили оптималне услове за премјештај храњеника или његово збрињавање на други начин, у складу с индивидуалним потребама храњеника.

Члан 29.

(Брисање из регистра хранитеља)

У случајевима доношења рјешења о неиспуњавању услова за обављање хранитељства, односно рјешења о

престанку важења рјешења о испуњавању услова за бављење хранитељством, центар по службеној дужности обавјештава кантонално и федерално министарство, који ће у року три дана од дана пријема обавјештења извршити брисање потенцијалног хранитеља или хранитеља из регистра хранитеља.

ПОГЛАВЉЕ VII – УГОВОР О ХРАНИТЕЉСТВУ

Члан 30.

(Уговорни однос)

- (1) Уговор о хранитељству је уговор о међусобним правима и обавезама између центра и потенцијалног хранитеља, односно хранитеља који се склапа у писаном облику за сваког храњеника појединачно, а након доношења рјешења центра о признавању права и упућивању на смјештај у хранитељску породицу.
- (2) За рјешавање о признавању права и упућивању на смјештај у хранитељску породицу, као и закључивање уговора о хранитељству мјесно је надлежан центар пребивалишта храњеника.
- (3) Рјешење о признавању права на смјештај и упућивању у хранитељску породицу доноси се уз претходно прибављену сагласност кантоналног министарства у погледу хранитељске накнаде и накнаде за издржавање храњеника.
- (4) О жалби на рјешење којим се рјешава о праву на смјештај и упућивању у хранитељску породицу одлучује кантонално министарство.
- (5) Уговором о хранитељству уређује се:
  - a) дан отпочињања смјештаја,
  - b) услови и начин задовољавања основних и специфичних потреба подршке храњенику и хранитељу,
  - c) врста хранитељства за коју је уговор склопљен,
  - d) врста и обим услуга које су хранитељ и хранитељска породица обавезни обезбиједити смјештешном храњенику,
  - e) могуће друге социјалне услуге подршке храњенику,
  - f) права и обавезе уговорних страна,
  - g) контактирање храњеника са биолошким родитељима и сродницима,
  - x) висина накнаде за издржавање храњеника и начин плаћања,
  - i) хранитељска накнада,
  - j) услови за отказ уговора,
  - k) дужина отказног рока уговора о хранитељству и
  - l) друга права и обавезе уговорних страна.

Члан 31.

(Престанак уговора о хранитељству)

Уговор о хранитељству из члана 30. овога закона престаје:

- a) смрћу хранитеља или смрћу храњеника,
- б) усвојењем храњеника,
- ц) ступањем у брак храњеника,
- д) истеком рока, уколико је уговор закључен на одређено вријеме,
- е) отказом уговора,
- ф) због неизвршавања законских и уговорних обавеза, те
- г) других разлога због којих се уговорне обавезе више не могу извршавати.

ПОГЛАВЉЕ VIII – ХРАНИТЕЉСКА НАКНАДА И НАКНАДА ЗА ИЗДРЖАВАЊЕ ХРАЊЕНИКА

Члан 32.

(Хранитељска накнада)

- (1) Висина хранитељске накнаде зависи од броја и врсте смјештених храњеника.
- (2) Основица за утврђивање износа хранитељске накнаде је просјечна нето плата исплаћена у Федерацији према објављеном податку Федералног завода за статистику за претходну годину.
- (3) Мјесечна накнада хранитељу по једном храњенику износи најмање 15% од основице из става (2) овог члана и увећава се за 15% за сваког наредног храњеника.
- (4) Изузетно од става (3) овог члана, мјесечна накнада хранитељу који обавља специјализовано хранитељство износи најмање 30% од основице из става (2) овог члана и увећава се за 20% за сваког наредног храњеника.
- (5) Мјесечна накнада за хранитеља који истовремено обавља традиционално и специјализовано хранитељство утврђује се на начин да се као полазна основица узима мјесечна накнада за специјализовано хранитељство из става (4) овог члана и увећава се за 15% за храњеника корисника традиционалног хранитељства, односно за 20% за храњеника корисника специјализованог хранитељства.
- (6) Хранитељ који обавља сродничко хранитељство има право на хранитељску накнаду, под условом да између храњеника и хранитеља не постоји обавеза издржавања према Породичном закону Федерације Босне и Херцеговине.

Члан 33.

(Исплата хранитељске накнаде)

- (1) Хранитељска накнада обрачунава се од дана почетка смјештаја храњеника у хранитељску породицу у складу са уговором о хранитељству, а при израчуни се сматра да мјесец има 30 дана.
- (2) Хранитељска накнада престаје се обрачунавати с последњим даном смјештаја храњеника.
- (3) Изузетно од ст. (1) и (2) овога члана, хранитељу који пружа услуге хитног или повременог хранитељства за највише 30 дана хранитељства, накнада се исплаћује за сваки проведени дан смјештаја храњеника.
- (4) Исплата накнаде хранитељу у случајевима када храњеник оправдано одсуствује из хранитељске породице дуже од 15 дана за тај се мјесец исплаћује у складу са ставом (3) овог члана.
- (5) Хранитељску накнаду обрачунава центар који је донио рјешење о признавању права на смјештај и упућивању у хранитељску породицу.

Члан 34.

(Накнада за издржавање храњеника)

- (1) Накнада за издржавање храњеника односи се на трошкове смјештaja и издржавање храњеника, те његове личне потребе у складу с његовим индивидуалним планом.
- (2) Основица за утврђивање износа накнаде за издржавање храњеника је просјечна исплаћена нето плата у Федерацији према објављеном податку Федералног завода за статистику за претходну годину.
- (3) Износ мјесечне накнаде за издржавање храњеника за традиционално хранитељство износи најмање 30% а за специјализовано најмање 50% од основице из става (2) овог члана.

- (4) Накнада за издржавање храњеника обрачунава центар који је донио рјешење о признавању права на смјештај и упућивање у хранитељску породицу.
- (5) Накнада за издржавање храњеника се обрачунава с првим даном смјештаја и престаје са посљедњим даном смјештаја храњеника, а при израчуни се сматра да мјесец има 30 дана.

Члан 35.

(Средства за финансирање накнада)

- (1) Трошкове хранитељске накнаде и накнаде за издржавање храњеника плаћа лице које је смјештено у хранитељску породицу, родитељ, усвојитељ или сродник који је по одредбама Породичног закона Федерације Босне и Херцеговине дужан да издржава то лице или друго правно или физичко лице које је преузело обавезу плаћања трошкова.
- (2) Средства за финансирање накнада из става (1) овог члана обезбеђују се у буџету кантона уколико је рјешењем о признавању права и упућивању на смјештај у хранитељску породицу одређено да кантонално министарство потпуно или дјелимично сноси плаћање хранитељске накнаде и накнаде за издржавање храњеника.
- (3) Исплату хранитељске накнаде и накнаде за издржавање храњеника врши кантонално министарство.
- (4) Кантонално министарство има право на потпуну или дјелимичну накнаду трошкова из имовине и прихода смјештеног лица или лица које је у складу с одредбама Породичног закона Федерације Босне и Херцеговине дужно издржавати лице смјештено у хранитељску породицу.
- (5) У поступку утврђивања и обрачунавања прихода и имовине храњеника, односно других лица која су по закону обавезна да учествују у трошковима смјештаја у хранитељску породицу, а који се узимају у обзир при обрачунавању хранитељске накнаде и накнаде за издржавање храњеника примјењује се пропис о социјалној заштити кантона.

ПОГЛАВЉЕ IX – ОБАВЕЗЕ И ПРАВА ХРАНИТЕЉА И ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЦЕНТРА**Одељак A. Обавезе и права хранитеља**

Члан 36.

(Опште обавезе хранитеља)

- (1) Хранитељ и хранитељска породица пружају дјетету или одраслом лицу које им је упућено на смјештај услуге прихвате, становаша, прехране, набавке одјеће и обуће, одржавања личне хигијене, бриге о здрављу и његе, чувања, власпитања, образовања, организовања слободног времена, превоза, те друге услуге зависно од потреба дјетета или одраслог лица.
- (2) Хранитељ је обавезан:
- припремити себе и породицу за прихват храњеника, у сарадњи са центром,
  - учествовати у изради индивидуалног плана прије и за вријеме смјештаја храњеника,
  - омогућити да прилагођавање храњеника у породици буде успјешна и што краћа, те да понашање свих чланова хранитељске породице према храњенику буде одговарајуће и брижно,
  - пружати храњенику помоћ у прилагођавању на нову заједницу,
  - пружати храњенику све врсте услуга у складу с уговорним обавезама из уговора о хранитељству,

- ф) храњеника правилно његовати и пружати му примјерен смјештај, прехрану, одјећу и обућу, те потребне личне и друге потребштине,
- г) обезбиједити храњенику приступ образовним, здравственим, културним и спортским активностима,
- х) бринути за очување и унапређење здравља храњеника, те му обезбиједити одговарајућу здравствену заштиту у оквиру примарне и специјалистичке здравствене заштите, те према потреби и упутству стручњака омогућити укључивање у програме психосоцијалне рехабилитације,
- и) бринути се да храњеник стекне радне способности и развије животне вјештине за самостално функционисање, те му помоћи у тражењу одговарајућег запослења,
- ј) припремити храњеника за повратак у властиту породици или за одлазак код другог пружаоца смјештаја или за самосталан живот.
- (3) Хранитељ поступа према упутама старатеља, центра и других надлежних пружаоца социјалних и других услуга, те предузима мјере утврђене индивидуалним планом.
- (4) Хранитељ води евиденцију и документацију о свим важним животним околностима храњеника, те редовно и, по потреби, извјештава центар најмање два пута годишње, те, по потреби, и друге пружаоце социјалних услуга, на начин и у складу с обрасцем чији садржај прописује федерални министар.
- (5) Хранитељ омогућава и подстиче контакте храњеника с властитом породицом, другим сродницима те осталим блиским лицима у складу с индивидуалним планом, одлукама надлежних тијела и у складу с најбољим интересом храњеника.
- (6) Хранитељ обезбеђује заштиту достојанства, лични интегритет и тајност података о храњенику.
- (7) Хранитељ, као и његов брачни, односно ванбрачни партнер најмање једанпут годишње, а на приједлог центра по потреби и чешће учествује у едукацијама.

Члан 37.

(Права хранитеља)

Хранитељ има право:

- на лични дигнитет и приватност,
- бити укључен као равноправни члан стручног тима,
- бити упознат са свим информацијама о храњенику и његовом ранијем породичном животу,
- учествовати у изради индивидуалног плана и имати сазнања о циљевима плана за храњеника,
- на безбедност члanova властите породице,
- на стручну помоћ у савладавању потешкоћа при пријему и одласку храњеника који је био смјештен у његову породицу,
- бити упознат са свим поступцима везаним уз његову улогу хранитеља,
- на помоћ у раду хранитеља путем редовног праћења,
- на осposobljavanje и едукације организоване од центра или других пружаоца услуга,
- на приступ другим облицима подршке у близи за храњеника у његовом дому, укључујући благовремену помоћ стручних радника центра или других пружаоца услуга,
- на евалуацију и повратну информацију о његовој улози.

Члан 38.

(Посебне одредбе о хранитељству за дјету)

- (1) Центар или други пружалац социјалних услуга припрема дијете за хранитељство и његову породицу за заштиту ван властите породице, у складу с његовим индивидуалним планом, осим у случају хитног хранитељства, када утврђује план најкасније у року осам дана од дана смјештаја храњеника.
- (2) Дијете до треће године смјешта се у хранитељску породицу.
- (3) Дијете које се измјешта из биолошке или друге хранитељске породице смјешта се у хранитељску породицу.
- (4) Изузетно од ст. (2) и (3) овог члана, уз постојање оправданих разлога и уколико је то у најбољем интересу дјетета, дијете се може смјестити у установу социјалне заштите.
- (5) Дјетету које је смјештено у установу социјалне заштите настоји се обезбиједити смјештај у хранитељску породицу што је прије могуће, осим уколико то није у његовом најбољем интересу.
- (6) Избор хранитељске породице мора одговарати дјететовим потребама и карактеристикама.
- (7) Центар у сарадњи са родитељима, односно старатељима и дјететом првенствено бира хранитеља из круга сродника или других лица блиских дјетету, у његовом мјесту пребивалишта увијек када је то могуће, осим ако то није у најбољем интересу дјетета.
- (8) Дјетету или млађем пунолjetном лицу на редовном школовању центар по потреби осигурава неопходну стручну помоћ у складу с утврђеним потребама у индивидуалном плану.
- (9) Дјетету с потешкотама у развоју или проблемима у понашању хранитељ обезбијђује потребну заштиту и омогућава пружање специјализованих услуга код других пружаоца услуга на основу рјешења центра о признавању права на такве услуге.
- (10) Стручни радници центра и хранитељ заједно планирају и припремају одлазак дјетета из хранитељске породице ради повратка у властиту породицу, ради усвојења, за самосталан живот, за смјештај у другу хранитељску породицу или код другог пружаоца услуга смјештаја, ради постепеног прилагођавања на нове услове живота.

Члан 39.

(Посебне обавезе хранитеља за дјету)

- (1) Хранитељ дјетета обавезан је:
  - a) дијете правилно његовати, васпитавати и пружати му примјерен смјештај, обезбиједити му примјерену прехрану, одјећу и обућу, те се бринути о дјететовом здрављу,
  - b) дјетету обезбиједити школске и личне потрепштине, примјерене играчке, основну спортску и другу опрему просјечне вриједности за различите активности,
  - c) бринути се за правilan однос дјетета према учењу и раду, подстицати га на рад и стицање радних навика, те бринути да дијете стекне одређено стручно звање,
  - d) помоћи дјетету код обликовања властитог идентитета, подстицати развој његових способности и организовати провођење слободног времена,
  - e) укључивати дијете у живот локалне заједнице у складу с његовим потребама и интересима,
  - f) омогућити и подстицати контакте те сусрете и дружења између дјетета и родитеља те других чланова његове властите породице, у складу с

одлуком надлежног тијела и најбољим интересом дјетета.

- (2) Сва важнија питања око бриге и васпитања дјетета хранитељ уређује споразumno с његовим родитељима, старатељем или законским заступником, центром и пружаоцем других услуга.

Члан 40.

(Посебне обавезе хранитеља за одрасла лица)

- (1) Хранитељ одраслог лица обавезан је:
  - a) обезбиједити одраслом лицу задовољавање свакодневних и посебних потреба, те га подстицати на усвајање одређених вјештина с обзиром на његове преостале способности, а ради његовог самосталног збрињавања,
  - b) подстицати радно-окупационе активности у складу с нивоом функционисања и интересима одраслог лица, подстицати рекреациске активности те културно-забавне активности,
  - c) укључивати одрасло лице у живот локалне заједнице у складу с његовим потребама и могућностима,
  - d) омогућити и подстицати контакте, сусрете и дружења између одраслог лица и чланова његове породице, те других сродника и пријатеља.
- (2) Одраслом лицу које је смјештено у установу социјалне заштите настоји се обезбиједити смјештај у хранитељску породицу што је прије могуће, осим кад то није у његовом најбољем интересу.
- (3) Сва важнија питања око бриге за смјештено лице хранитељ уређује споразumno са центром, другим пружаоцима услуга, те члановима властите породице храњеника.

Члан 41.

(Стручна подршка хранитељству)

- (1) Хранитељској породици и храњенику услуге стручне помоћи пружају: центар, установе социјалне заштите, одгојно образовне и здравствене установе, организације цивилног друштва, вјерске заједнице и друга правна и физичка лица која пружају услуге стручне помоћи породици.
- (2) Пружаоци услуга стручне подршке хранитељским породицама и храњеницима по потреби похађају едукацију прописану овим законом.

Одјељак Б. Обавезе и одговорности центра

Члан 42.

(Подршка хранитељима)

- (1) Стручни радници центра активно промовишу развој хранитељства у складу с утврђеним потребама на подручју своје мјесне надлежности.
- (2) У промовисању хранитељства, у сарадњи с центром, могу учествовати установе социјалне заштите, васпитно-образовне и здравствене установе, организације цивилног друштва, вјерске заједнице и друга правна и физичка лица.
- (3) Стручни радници центра свим лицима заинтересованим за обављање хранитељства дају информације о сврси, условима и начину обављања хранитељства те правима и обавезама хранитеља.
- (4) Центар информише све хранитеље на подручју своје мјесне надлежности о обавези едуковања, те о терминима одржавања базичних и додатних едукација из области хранитељства.
- (5) Центар процјењује потенцијалне хранитеље, доноси одлуку о њиховој подобности, припрема и прати пружање услуге и оспособљавање хранитеља, те пружа

- стручну подршку хранитељима на подручју своје мјесне надлежности.
- (6) Центар подстиче и организује групни рад за хранитеље, те пружа помоћ у њиховом удрживању и заједничком дјеловању.
- Члан 43.**
(Обавезе центра)
- (1) Центар који је упутио на смјештај храњеника обавезан је:
- a) у израду индивидуалног плана укључити изабраног хранитеља те храњеника, родитеља, старатеља, а по потреби и друге чланове породице храњеника,
  - b) упознати хранитељску породицу током изrade индивидуалног плана с особинама храњеника који ће бити смјештен, његовим дотадашњим животом, здравственим стањем и потребама, проблемима који постоје и који се могу очекивати те с циљевима који се желе постићи индивидуалним планом,
  - c) благовремено обезбиједити хранитељу документе у вези са пријавом боравишта и остваривања здравствене заштите храњеника,
  - d) подржавати контакте храњеника са родитељима и члановима биолошке породице,
  - e) пратити испуњавање обавеза хранитеља утврђених индивидуалним планом и редовно обилазити хранитељску породицу и контактирати с храњеником, уз обавезу израде изјештаја о утврђеном стању на терену који се улаже у спис предмета храњеника.
- (2) Ако на подручју своје мјесне надлежности центар не може наћи одговарајућег хранитеља или ако смјештај храњеника на том подручју не би био у његовом интересу, центар ће упутити храњеника на смјештај код хранитеља на подручју најближег центра који има на располагању одговарајућег хранитеља од којег ће претходно затражити писано мишљење о улажењу храњеника на смјештај.
- (3) Мјесна надлежност центра не мијења се смјештајем лица у хранитељску породицу чије је пребивалиште на подручју друге општине. За дијете чији родитељи живе одвојено, мјесна надлежност центра одређује се према пребивалишту родитеља коме је дијете повјерено одлуком суда или органа старатељства. До доношења одлуке мјесно је надлежан центар према пребивалишту родитеља код којег дијете живи.
- (4) Све индиције или доказе злоупотребе, насиља, зlostављања, сексуалног узнемирања, дискриминације и других кршења права храњеника центар је дужан пријавити надлежним органима.
- Члан 44.**
(Индивидуални план)
- (1) Центар је обавезан поступати тако да се у свим случајевима и на најбољи начин остварује најбољи интерес храњеника и сврха хранитељства.
- (2) Водитељ индивидуалног плана планира и предлаже одговарајуће поступање и стручну помоћ храњенику те непосредно прати храњеника у хранитељској породици, уз помоћ чланова стручног тима.
- (3) Индивидуални план саставља се у писаном облику и садржи планиране циљеве, активности, рокове и носиоце извршења активности којима се остварује сврха смјештаја у хранитељску породицу, те начин праћења и преиспитивања индивидуалног плана на основу чега се допуњава и по потреби мијења најмање једанпут годишње.
- (4) Након смјештаја храњеника у хранитељску породицу водитељ индивидуалног плана координише спровођење плана у сарадњи с храњеником и његовом породицом, а по потреби и с другим правним и физичким лицима.
- (5) Лица из става (4) овога члана учествују у спровођењу и праћењу индивидуалног плана и по потреби се састају, преиспитују план и утврђују нове циљеве и будуће активности за смјештеног храњеника.
- (6) Стручни радник центра прати прилике смјештеног дјетета путем посјета најмање једанпут седмично у првом мјесецу смјештаја, затим једанпут мјесечно у наредна три мјесeca смјештаја, те најдаље најмање једанпут у три мјесeca током смјештаја, путем разговора у центру и дому хранитеља, посјета школи и сарадњом с другим правним, односно физичким лицима која учествују у остваривању његовог индивидуалног плана.
- (7) Стручни радник центра прати прилике смјештеног одраслог лица путем посјета најмање једанпут у првом мјесецу смјештаја, те најдаље једанпут у четири мјесeca током смјештаја, а по потреби и чешће.
- (8) Ако центар или друга лица из става (4) овога члана утврде да хранитељ поступа у супротности с интересима смјештеног храњеника, центар је обавезан покренути по службеној дужности поступак утврђивања чињеничног стања, те на основу утврђеног евентуално донојети одлуку о раскиду уговора о хранитељству.
- (9) Центар прати обављање хранитељства на подручју своје мјесне надлежности у складу са чланом 43. став (3) овог закона.
- Члан 45.**
(Подршка храњенику)
- (1) Центар и хранитељска породица заједнички припремају храњеника за повратак у властиту породицу, за други облик заштите или за самосталан живот.
- (2) У случају да центар утврди да је храњеника потребно упутити на смјештај у другу хранитељску породицу, у складу с промјенама у индивидуалном плану храњеника, заједно с хранитељем припрема храњеника на одлазак из породице и прихват у новој хранитељској породици.
- (3) Ако је храњенику након навршene 18. године ради школовања и најдуже годину дана након завршетка школовања ако се не може запослiti, потребно обезбиједити останак на смјештају у хранитељској породици, центар заједно с хранитељем и храњеником преиспитује планиране циљеве те да ли је даљи останак у хранитељској породици у његовом најбољем интересу.
- (4) Млађим пунолетним лицима на смјештају у хранитељским породицама центар је обавезан, заједно с хранитељем, пружити помоћ за осамостаљивање и самосталан живот.
- (5) Након престанка смјештаја у хранитељској породици млађим пунолетним лицима центар ће у року годину дана од дана престанка смјештаја у хранитељску породицу обезбиједити праћење и помоћ, као и контакт с хранитељском породицом и помоћ за укључивање у локалну заједницу.

ПОГЛАВЉЕ X - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ХРАЊЕНИКА

Члан 46.

(Обавезе храњеника)

- (1) Храњеник у складу с индивидуалним планом активно учествује у остваривању планираних и договорених циљева, извршава утврђене обавезе и иницира преиспитивање свог индивидуалног плана у случају нових околности које утичу на његово спровођење.
- (2) Храњеник је обавезан поштити правила породичног живота у хранитељској породици и правила понашања према хранитељу и другим храњеницима.
- (3) Уколико настану проблеми у односима храњеника с хранитељем око свакодневних обавеза, начина коришћења слободног времена, у комуникацији с члановима властите породице, близи храњеника о своме здрављу, у контактима са локалном заједницом и слично, храњеник је обавезан успоставити сарадњу са хранитељем и споразумно с њим и водитељем његовог индивидуалног плана настојати ријешити настале проблеме.

Члан 47.

(Права дјетета и одраслог лица)

- (1) Дјете које се налази код хранитеља има право:
  - a) у складу са својом доби, бити информисано о свим фазама забрињавања, те бити припремљено на смјештај у хранитељску породицу,
  - b) учествовати у доношењу одлука које утичу на његов живот,
  - c) примати континуирану емоционалну подршку хранитеља усмјерену на разумијевање и прихватање разлога тренутне или трајне немогућности његових родитеља да брину о њему,
  - d) на васпитање, образовање, развијање вјештине, те професионално усмјерење које ће га припремити за квалитетан живот,
  - e) на доступност услуга и програма подршке, укључујући доступност специјализованих едукација за унапређење знања и вјештине, како би могло остварити своје пуне потенцијале,
  - f) на континуирану бригу, пажњу, прихватање и поштовање као јединственог људског бића, те помоћ у развијању властитог идентитета и повјерења у властиту вриједност,
  - g) да живи и практикује обичаје у складу са својим поријеклом, културом, националном и вјерском припадношћу,
  - h) на приватност и приступ службеним информацијама и документацији везаној за његову породицу,
  - i) на поштовање достојанства и безбедности, те заштиту од повреда, свих облика насиља и других облика зlostављања и израбљивања,
  - j) на контакте и одржавање трајне и редовне везе са члановима властите породице, уколико то није у супротности с његовим најбољим интересом,
  - k) бити информисано и припремљено на престанак смјештaja, укључујући савјетовање и подршку,
  - l) на приговор водитељу његовог индивидуалног плана или центру.
- (2) Одрасло лице које се смјешта у хранитељску породицу има право:
  - a) бити информисано о свим фазама забрињавања и припремљено на смјештај у хранитељску породицу,

- 6) на доступност услуга и програма подршке у локалној заједници,
- и) на континуирану бригу, прихватање и поштивање достојанства од хранитеља и чланова хранитељске породице,
- д) на безбедност, те заштиту од повреда, свих облика насиља и других облика зlostављања и израбљивања,
- е) да живи и практикује обичаје у складу са својим поријеклом, културом, националном и вјерском припадношћу,
- ф) на приватност и приступ личној документацији те информацијама везаним за властиту породицу,
- г) на контакте и одржавање трајне и редовне везе са члановима властите породице те другим лицима важним у његовом животу, уколико то није у супротности с његовим најбољим интересом,
- х) на приговор водитељу његовог индивидуалног плана или центру.

ПОГЛАВЉЕ XI – ОСПОСОБЉАВАЊЕ И ЕДУКАЦИЈА

Члан 48.

(Едукација хранитеља)

- (1) Оспособљавање и едукација хранитеља у Федерацији проводи се у складу с Планом и програмом основних и додатних едукација.
- (2) План и програм основних и додатних едукација хранитеља из става (1) овог члана доноси федерални министар након извршених консултација с кантоналним министарствима.
- (3) Основне едукације за лица која желе бити хранитељи организоваће се најмање једном годишње, а по потреби и чешће.
- (4) Додатне едукације хранитеља обављаће се два или више пута годишње у складу с потребама.
- (5) Федерално министарство организују и спроводи обавезно оспособљавање и прописане едукације хранитеља.
- (6) Средства потребна за едукацију хранитеља обезбеђују се у буџету Федерације.
- (7) Едукација хранитеља врши се на једној локацији за цијели кантон или за више кантона уколико се у неком кантону не може формирати едукативна група.

Члан 49.

(Едукатори у области хранитељства)

- (1) Министарство организује едукације за стицање звања едукатора у области хранитељства.
- (2) Едукација из става (1) овог члана организује се за службене Министарства, кантоналних министарстава и запосленике центара који се баве пословима хранитељства.
- (3) На едукацији из става (1) овог члана могу се пријавити и друга правна или физичка лица са подручја Федерације која се баве хранитељством, с тим да та правна и физичка лица сносе трошкове едукације.
- (4) По успјешно завршеној едукацији из ст. (2) и (3) овог члана увјерење о стицању звања едукатора издаје Министарство.

Члан 50.

(Подручја едукације)

- (1) Оспособљавање и едукација за обављање хранитељства које мора завршити хранитељ за дјецу, осим сродничког хранитеља, прије издавања рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства, обухвата следећа подручја:
  - а) појам и значај хранитељства,

- (6) улога и одговорност хранитеља,
 (ц) васпитни поступци, начини васпитања и основне задаће родитељства,
 (д) животне кризе и начини функционисања породице,
 (е) развојне потребе дјетета, одвајање дјетета из примарне породице и стварање блиских веза,
 (ф) права, интереси и добробит дјетета,
 (г) емоционална интелигенција код дјече,
 (х) заштита дјече од злостављања и занемаривања и препознавање ризика,
 (и) партнеришки односи између пружаоца заштите, пружаоца подршке хранитељима и властите породице и смјештеног дјетета,
 (ј) комуникационске вještine у близи за дјецу и млађа пунолетња лица и
 (к) самопројсјена хранитеља.
 (2) Оспособљавање и едукација за обављање хранитељства које мора завршити хранитељ за одрасла лица, осим сродничког хранитеља, прије издавања рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства, обухвата сљедећа подручја:
 а) појам и значај хранитељства,
 б) улога и одговорност хранитеља,
 ц) животне кризе и начини функционисања породице,
 (д) методе подстицања и подршке, способности и вještine за самосталну бригу о себи одраслог лица,
 (е) заштита од злостављања и занемаривања и препознавање ризика,
 (ф) заштита од насиља над одраслим лицима у стању социјалне потребе,
 (г) комуникационске вještine у близи за одрасло лице, интеграција одраслих смјештених лица у локалну средину,
 (и) препознавање и праћење промјена везаних уз процес старења,
 (ј) партнеришки односи између пружаоца заштите, пружаоца подршке хранитељима и властите породице и смјештеног одраслог лица.
 (3) Након издавања рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства, центар ће сродничком хранитељу одредити рок у којем мора извршити оспособљавање и учествовање у едукацији, односно обуци за обављање хранитељства у подручјима из ст. (1) и (2) овог члана.
 (4) Осим подручја из ст. (1) и (2) овога члана, програм за оспособљавање хранитеља за дјецу с потешкоћама у развоју и лица с инвалидитетом садржи и додатна подручја.
 (5) Хранитељ мора најмање једанпут годишње учествовати у прописаним едукацијама, а у складу с пројектом стручног тима надлежног центра.
 (6) Обавеза оспособљавања и учествовања у едукацијама из става (4) овог члана односи се и на сродничког хранитеља.

ПОГЛАВЉЕ XII – РЕГИСТАР И ЕВИДЕНЦИЈА ПОДАТКА, НАДЗОР И ПРАЋЕЊЕ ПРИМЈЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА

Члан 51.

(Регистар хранитеља)

- (1) Министарство води централни регистар потенцијалних хранитеља и хранитеља у Федерацији, а који садржи и евиденцију о корисницима хранитељства

- којима је признато право на смјештај у хранитељску породицу.
 (2) Регистар из става (1) овог члана Министарство води на основу података достављених од центара.
 (3) Центар податке о доношењу рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства, односно закључивању уговора о хранитељству за подручје своје мјесне надлежности доставља кантоналном министарству и Министарству у року осам дана од дана доношења рјешења, односно закључења уговора у складу са овим законом.
 (4) Садржј и начин вођења регистра и евиденције из става (1) овог члана прописује федерални министар.
 (5) Подаци у регистру и евиденцијама из овог члана разврставају се према полу.

Члан 52.

(Стручни и инспекцијски надзор)

- (1) Стручни надзор над спровођењем овог закона и подзаконских аката донесених на основу овог закона врши кантонална министарства.
 (2) Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и подзаконских аката донесених на основу овог закона врши кантонални инспектор за област социјалне заштите у оквиру своје мјесне надлежности утврђене законом и подзаконским актима.
 (3) Надзор из става (2) овог члана врши се у центру, а на основу увида у документацију којом располаже центар.

Члан 53.

(Праћење примјене)

- (1) За потребе праћења имплементације овог закона и спроведбених прописа донесених у складу с овим законом успоставља се радио тијело у чији састав се именују представници Министарства и кантоналних министарстава.
 (2) Мандат, питања кворума за одржавање састанака, метода доношења одлука и друга питања од значаја за рад радног тијела из става (1) овог члана дефинисаје се пословником о раду радног тијела који ће се донијети на конституирајућем састанку.
 (3) Радно тијело из става (1) овог члана врши обједињавање података и информација прикупљених путем појединачних изјештаја ресорних кантоналних и општинских органа, врши њихову анализу и сачињава јединствене полугодишње изјештаје о спровођењу овог закона, које доставља Министарству и кантоналним министарствима.

Члан 54.

(Принцип родне равноправности)

Приликом формирања стручних тимова у центрима и радног тијела из члана 53. овог закона, води се рачуна о равноправној заступљености оба пола.

ПОГЛАВЉЕ XIII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

(Казнене одредбе за прекршај хранитеља)

Новчаном казном од 1.200,00 KM до 4.000,00 KM биће кажњен за прекршај хранитељ ако:

- (а) обавља хранитељство мимо прописаних услова за обављање хранитељства из члана 17. овог закона или супротно одредби члана 18. овог закона,
 (б) обавља хранитељство без важећег рјешења о испуњавању услова за обављање хранитељства из члана 25. овог закона,
 (ц) не пријави промијењене околности из члана 26. став (2) овог закона,

- д) одбије примити храњеника на смјештај без ваљаног разлога иако је учествовао у доношењу индивидуалног плана храњеника и био сагласан са смјештајем тог храњеника,
- е) изврши самовољан премјештај храњеника из стамбеног простора наведеног у уговору о хранитељству у други стамбени простор без одобрења мјесно надлежног центра,
- ф) не пружа све врсте услуга храњенику или услуге не пружа у обиму прописаном законом или подзаконским актом у складу с уговореним обавезама из уговора о хранитељству,
- г) у одређеном року не предузме мјере утврђене промјеном индивидуалног плана храњеника,
- х) не води на прописан начин евиденцију и документацију о храњенику,
- и) не извјештава мјесно надлежни центар о свим важним животним околностима храњеника,
- ј) онемогућава контакте храњеника с властитом породицом, другим сродницима те осталим блиским лицима,
- к) поступа супротно индивидуалном плану и одлукама надлежних тијела,
- л) не обезбиједи повјерљивост података и лични интегритет и достојанство храњеника.

Члан 56.

(Казнене одредбе за прекрај центра)

- (1) Новчаном казном од 2.000,00 KM до 10.000,00 KM биће кажњен за прекрај центар ако:
  - а) инспектору онемогући рад, односно не обезбиједи услове за несметан рад или знатно отежа инспекцијски надзор или му не достави или не припреми податке, обавијести и материјале на његов захтјев у одређеном року или му не достави или припреми нетачне и непotpune податке, обавијести и материјале,
  - б) не изврши правоснажно рјешење инспектора социјалне заштите.
- (2) Новчаном казном од 500,00 KM до 1.500,00 KM за прекрај из става (1) овог члана биће кажњено и одговорно лице у центру.

ТРЕЋИ ДИО**ПОГЛАВЉЕ XIV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 57.

(Регулисање статуса хранитеља који на дан ступања на снагу овог закона обавља хранитељство)

- (1) Хранитељ који на дан ступања на снагу овог закона обавља хранитељство може и даље обављати хранитељство и бринути о затеченим храњеницима док ти корисници остварују право на смјештај у хранитељску породицу, а најдуже годину дана од дана почетка примјене овог закона.
- (2) Хранитељ из става (1) овог члана који и даље жели да обавља хранитељство поднијеће пријаву за обављање хранитељства из члана 23. овог закона у року шест мјесеци од дана почетка примјене овог закона.

Члан 58.

(Спроведбени акти)

- (1) Федерални министар ће у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона донијети пропис из члана 17. став (1) тачка и) овог закона.
- (2) Федерални министар ће у року 60 дана од дана ступања на снагу овог закона прописати образац пријаве за обављање хранитељства из члана 23. став (1) овог закона.

- (3) Федерални министар ће у року 60 дана од дана ступања на снагу овог закона прописати образац за извјештавање из члана 36. став (4) овог закона.
- (4) Федерални министар ће донијети план и програм основних и додатних едукација хранитеља из члана 48. став (1) овог закона у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, а за сваку наредну годину најкасније до 1. марта текуће године.
- (5) Федерални министар ће у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о садржају и начину вођења евиденција из члана 51. став (4) овог закона.

Члан 59.

(Престанак примјене одредби Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице с дјецом)

Даном почетка примјене овог закона престају се примјењивати одредбе члана 19. став (1) тачка 3. и чл. од 31. до 40. Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице с дјецом.

Члан 60.

(Усклађивање кантоналних прописа)

До дана почетка примјене овог закона кантони су дужни ускладити своје прописе са овим законом.

Члан 61.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а почеће се примјењивати након 12 мјесеци од дана ступања на снагу Закона, осим чл. 48. и 49. овог закона.

Предсједавајућа

Дома народа

Представничког дома
Парламента Федерације БиХ   Парламента Федерације БиХ
Лидија Брадара, с. р.   Един Мушић, с. р.

На основу члана IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ**O PROGLAŠENJU ZAKONA O HRANITELJSTVU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Proglašava se Zakon o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma od 15.02.2017. godine i na sjednici Doma naroda od 09.02.2017. godine.

Broj 01-02-147-01/17

10. marta 2017. godine

Sarajevo

Predsjednik

Marinko Čavara, s. r.

ZAKON**O HRANITELJSTVU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE****DIO PRVI****POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE**

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uredjuju se: principi hraniteljstva, појам и vrste hraniteljstva, uvjeti za obavljanje hraniteljstva, vrste i broj hranjenika, podobnost za obavljanje hraniteljstva, ugovor o hraniteljstvu, hraniteljska naknada i naknada za izdržavanje hranjenika, obaveze, odgovornosti i prava hranitelja i centra za socijalni rad (u daljem tekstu: